

ПОЛИИНФО

лист ученика и професора Политехничке школе / a Polltechnikai Iskola tanulójának és tanárainak lapja

Stela Latoš

Самообмана је убитачна и за људе и за народе.

Петар II Петровић Његош

Слободни сте ако вам је савест чиста.

Јохан Волфганг Гете

Ко уме да ћути не мора да брине шта ће да каже.

Максим Горки

У свету без илузија човек је странац.

Албер Ками

Остаће вам непознато туђе срце ако не откријете своје.

Жан Жак Русо

**Размена мишљења је неопходан услов за сваку љубав,
свако пријатељство и сваки прави дијалог.**

Хорхе Луис Борхес

Основа сваке мудрости је ова: срећу доноси само љубав!

Херман Хесе

Није човек оно што мисли, већ оно што чини.

Меша Селимовић

Не треба се бојати људи.

Па ја се и не бојим људи, него оног што је нељудско у њима.

Иво Андрић

Мржња оних који су зли није толико опасна као њихово пријатељство.

Бранислав Нушић

Само се срцем може заиста гледати.

Оно што је суштински важно, невидљиво је оку.

Антоан де Сент Егзипери

Не живи се да се буде срећан...

Трпи, умри, али буди оно што треба да будеш: Човек!

Ромен Ролан

Ко учини добро дело нека ћути.

Ко га прими, нека прича.

Сенека

**Благо ономе ко суза има,
у тога срце још усахло није.**

Алекса Шантић

РЕЧ УРЕДНИКА

Часопис је основан с циљем да промовише културне, едукативне и школске садржаје, као и да окупи ученике и наставнике који су заинтересовани да пишу о стварима које их занимају и које воле. Истовремено, циљ часописа је и промовисање резултата и успеха ученика и наставника. На овај начин, часопис представља креативни потенцијал школе који свима даје простор да испоље своје таленте и интересовања.

Тридесети број школског часописа ПОЛИИНФО конципиран је тако да обухвата велики број текстова са различитим темама, као и радове ученика. Часопис излази и у штампаном и у дигиталном издању и представља својеврстан естетски и историјски документ о животу и раду наше школе.

Посебно сам задовољан што увиђам да са сваким новим бројем часописа влада све веће интересовање ученика и наставника да допринесу његовом стварању. Захваљујем свим ученицима и наставницима на учешћу у изради часописа.

Школа без свог листа је као човек без говора!

**Главни и одговорни уредник,
Љубомир Татар – мастер филолог, професор
српскохрватског језика и југословенских
књижевности**

Садржај/Tartalom:

	Друштво – Társadalom	4–10
	Култура – Kultúra	11–14
	Уметност – Művészet	15–17
	Фотографије првака – Az elsősök képei	18–19
	Пројекти – Projektek	20–21
	Спорт – Sport	22–24
	Практична настава, секције – Gyakorlati oktatás, szekciók	25–27
	Ученички радови – Diákmunkák	28–36

ИМПРЕСУМ

Директор: **Исо Планић**

Главни и одговорни уредник, уредник редакције на српском језику: **Љубомир Татар**

Уредник редакције на хрватском језику: **Бруно Дроњић**

Уредник редакције на мађарском језику: **Зита Цвијин Калман**

Уредник редакције на енглеском језику: **Снежана Верикиос**

Технички уредник: **Тихомир Зораје**

Лектура и коректура текстова: **Дијана Кртинић, Зита Цвијин Калман, Бруно Дроњић, Снежана Верикиос**

Графички дизајн, прелом и монтажа: **Тихомир Зораје, Мирјана Митрић**

Штампа школска **штампарија Политехничке школе, Суботица**

Тираж: **350 примерака**

Сајт школе: **www.politehnickasu.edu.rs**

Штампано: **јануар, 2025. године**

КОЛУМНА ЗА ПОЛИИНФО

Чим закорачите у Политехничку школу у Суботици, улазите у свет креативности, самоуверено и гласно говорим посетиоцима који посматрају мурале у пасажима док ме прате ступајући у објекат. Неизлечиво сам поносан на младост, предузимљивост, тимски рад и испољену способност наших ђака и њихових професора.

Уколико у школу уђете кроз главни улаз, прво ћете наићи на зидове осликане ученичким радовима, као и репродукције познатих уметничких дела, такође рад ученика ове школе. Уколико пак у школу улазите кроз ђачки улаз, моћи ћете да видите зидове свеже осликане графитима у оквиру интернационалног пројекта „Осмисли промену“. У пасажу објекта у Харамбашићевој 4 дочекаће вас мурал *Боја младости* који је резултат активности Дебатног клуба Политехничке школе. Већина тога што се види у дворишту школе – од летње учионице, преко фонтане и прилаза за инвалиде, до уређених зелених површина, производ су рада ученика и наставника ове школе. Уколико пожелите, на сајту школе можете наћи виртуелну туру која ће вам омогућити да боље упознате нашу школу, простор у ком се одвија настава, али и успехе и постигнућа ученика.

Закорачимо у свет креативности није само мото наше школе – то је реалност коју живимо свакодневно, заједничким трудом ученика и наставника. Осврћући се на наше досадашње успехе, од пехара освојених на такмичењима до функционалних и естетски уређених школских простора, можемо рећи да је ова школа много више од обичне образовне институције. Она је место где се креативност и знање промовишу као моћни алати за обликовање будућности. Данас, у свету који се мења невероватном брзином, образовни систем се суочава са изазовима какве до сада није познавао. Технолошке иновације редефинишу начин на који учимо и предајемо. Вештачка интелигенција, виртуелна реалност и онлајн образовање

отварају нове могућности, али истовремено захтевају од нас да будемо спремни да континуирано учимо и прилагођавамо се. Политехничка школа показује како се теорија и пракса могу спојити, омогућавајући ученицима да стекну знања која ће их учинити компетентним у савременом свету.

Међутим, ови савремени трендови носе и одређене ризике. У мору информација, критичко размишљање постаје важније него икада. Како избећи „вирусе“ лењости духа и пасивности? Како осигурати да технологија буде наш савезник, а не господар? Одговор лежи у томе да не заборавимо основне људске вредности – сарадњу, емпатију и одговорност. Наша школа подстиче управо те вредности, кроз свакодневне активности, пројекте и кроз ученичке иницијативе које претварају идеје у стварност.

Ипак, изазови савременог доба превазилазе само образовање. Суочени смо са глобалним питањима као што су климатске промене, социјалне неправде и одрживост. Суочени смо са незадрживим растом потрошње ресурса, стога је важно усмерити пажњу на одрживост развоја. Морамо постати свесни ограничења и скромнији у захтевима јер планета на којој живимо може задовољити наше потребе, али не и нашу похлепу. У том контексту, образовање мора бити више од преношења знања – оно мора инспирисати ученике да постану одговорни грађани света.

Са сваким новим бројем нашег „Полиинфа“, показујемо да креативност и знање нису само циљеви, већ и пут којим корачамо, и знам да нам се чини да је тешко ићи стрмином узбрдо. Важно је остати на путу и зато нека наш школски лист буде подсетник да је учење, како каже стара изрека, попут веслања узводно – чим престанемо, крећемо уназад.

С поносом чекамо нови број нашег часописа, верујући да ће и даље инспирисати све нас. Нека „зараза реалног оптимизма“ захвати све који су део нашег политехничког света.

Исо Планић

ДАН ПЕШАЧЕЊА

У суботу, 21. септембра 2024. године, Суботица је била домаћин централне манифестације „Дан пешачења“. Манифестација је намењена свим људима добре воље који су желели да прошетају око Палићког језера, стазом дугом 13 километара.

По осми пут у Србији организујемо овакву спортско-рекреативну манифестацију, а организују је планинарски клубови Србије, у шездесетак градова на преко деведесет стаза. Србија хода и изузетно нам је драго због великог одзива у Суботици. Изабрали смо лаке стазе, желимо да промовишемо здраве стилове живота, менталну хигијену, физичко здравље, желимо да подржимо социјализацију људи. Драго ми је што се окупио велики број младих, јер природа је велика учионица, изузетно опремљен кабинет, али је ту и велики број грађана свих узраста – истакао је председник Планинарског савеза Србије, Исо Планић.

Манифестацију у Суботици организовали су Планинарски савез Србије, Планинарски клуб „Спартак“ и Планинарско друштво „Панонци“ уз подршку Града Суботице, а окупљенима се пред

почетак шетње обратила чланица Градског већа Суботице задужена за спорт и омладину, Наташа Алексић: – Пуног срца морам да кажем да сте ви наши најбољи амбасадори, јер слика коју шаљемо са Палића показује да оправдано носимо епитет – европски град спорта.

У организацију шетње активно се укључила и Туристичка организација Суботице.

Ово је прилика да промовишемо не само здрав начин живота већ и све лепоте и природне ресурсе Суботице и Палића – истакла је в.д. директора Туристичке организације Суботице, Божидарка Голубовић.

Ове године је био велики одзив свих школа, основних и средњих, а у шетњи је учествовало преко хиљаду основаца и средњошколаца. За све ученике био је обезбеђен бесплатан аутобуски превоз.

Овогодишња манифестација одржана је под слоганом „Корак ближе здрављу“, а њен циљ је промоција здравих навика и здравог начина живота.

ПОТПИСАНИ УГОВОРИ СА ПОСЛОДАВЦИМА

У четвртак, 19. септембра 2024. године, потписани су уговори између послодаваца и ученика дефицитарних занимања првих разреда Политехничке школе у подручју рада Грађевинарство и геодезија.

Политехничка школа деценијама уназад сарађује са привредом кроз моделе дуалног образовања. Ове године смо уписали два одељена са четири образовна профила занатског типа, на српском и мађарском језику, а то су: руковалац грађевинском механизацијом, оператер основних грађевинских радова, декоратер зидних површина и полагаач

подлога, рекао је директор школе Исо Планић истичући важност потписаних уговора ученика са послодавцима.

Деца добијају квалитетно образовање, као и 70% од минималне цене рада у компанији. У складу са уговором, они ће прву годину образовање стицати у школи, а у другој и трећој години кроз рад код послодавца.

Мирсад Бојковић каже да ће новац који заради искористити за куповину алата за рад.

МАТУРСКА ЕКСКУРЗИЈА

Ученици завршних разреда Политехничке школе АТ 4/1, ТПА 4/5, ГФО 4/8, ГФД 4/9, ЛТ 4/11, Г 3/4 и Д 3/7 са својим одељењским старешинама били су на матурској екскурзији у Северној Италији од 26. до 29. септембра 2024. године.

На путу до Лида ди Јесола, где су били смештени, посетили су главни град Словеније – Љубљану и

градове регије Венето: Венецију, Верону и Падову, а у повратку Трст.

Упознајући се са знаменитостима италијанских градова, упознали су боље и једни друге и стекли успомене које ће се памтити и препричавати.

МЕЂУНАРОДНИ САЈАМ НАМЕШТАЈА У БЕОГРАДУ

Ученици одељења Д 1/7, Д 2/7, Д 3/7, ТД 1/5 и ТОН 3/5 су у петак, 4. октобра 2024. године, у оквиру блок-наставе, посетили Међународни сајам намештаја у Београду, где су имали прилику да виде најсавременије трендове намештаја свих врста и намена, производе за уређење ентеријера и унутрашњу декорацију, као и машине, алате и репроматеријал који се користи у дрвној индустрији, а након тога су посетили Музеј примењене уметности и парк Калемегдан.

- оператер за израду намештаја
- техничар технологије дрвета и обликовања намештаја
- техничар за обликовање намештаја и ентеријера

САЈАМ ОБРАЗОВАЊА „SULI EXPO“

У четвртак, 26. септембра 2024. године, у Сенти, наша школа је учествовала на Сајму образовања „Suli Expo“, у организацији Националног савета мађарске националне мањине, за образовне профиле средњих школа на мађарском наставном језику, на ком су основци имали прилику да се упознају са образовним профилима Политехничке школе.

Ребека Анђал и Клаудија Форго, ученице одељења ГФО 4/8, презентовале су нашу школу кроз своје радове и искуства током четворогодишњег школовања.

ПОСЕТА САЈМУ КЊИГА У БЕОГРАДУ

Подсећајући нас да је реч слободна, овогодишња посета многобројних ученика и наставника српског језика и књижевности најзначајнијој манифестацији посвећеној писаној форми – Сајму књига, у сунцем

обасјаном 21. октобарском дану, заокружена је обиласком изложбе у Галерији УЛУС-а и дружењем у центру Београда.

БЕОГРАДСКИ САЈАМ КЊИГА

Ове године, Сајам књига одржан је од 19. до 27. октобра у Београду. Сајам су посетили љубитељи књига из целе Србије и региона. Сврха посете је да се упознамо са многобројним ауторима и делима која нам они представљају.

На 67. Међународни београдски сајам књига, заједно са професорима, запутили смо се 21. октобра 2024. године. Окупљање је било испред Малог МЕШЦ-а. Полако смо сви пристизали и укрцали се у аутобусе. Стигавши на сајам, добили смо око три сата слободног времена да разгледамо штандове препуне књигама. Након тога, као и кад смо долазили, само овога пута пуних руку књига, пошли смо ка центру града. У току вожње размењивали смо утиске са професорима. Аутобусом је владала пријатна атмосфера. У центру Београда, обишли смо Галерију УЛУС-а у којој су биле изложене фотографије из живота људи ромске националности. Слободно време, пре повратка, могли смо да проведемо у Кнез Михаиловој улици и на Калемегдану. То време смо искористили за дружење и обилажење града.

Овогодишњи Сајам књига поново је доказао колико је књига важна у нашем друштву. Разноврсност

садржаја и прилика за сусрет са омиљеним ауторима учинили су овај догађај незаборавним. Препоручујем свима да посете сајам наредне године и уживају у богатству књижевности.

САЈАМ ОБРАЗОВАЊА И НАСТАВНИХ СРЕДСТАВА У БЕОГРАДУ

У суботу, 19. октобра 2024. године, отворен је 53. Сајам образовања и наставних средстава у Београду.

Политехничка школа на овогодишњем сајму је представила своје разноврсне образовне профиле са акцентом на профиле који се реализују по дуалном моделу образовања, компаније са којима школа спроводи дуално образовање, као и ученичке радове и њихова досадашња постигнућа.

САЈАМ ОБРАЗОВАЊА

Уторак, 22. 10. 2024, полазак је планиран у 6.35 сати ујутро, испред школе.

Након окупљања, кренули смо минибусом на Сајам образовања у Београду, где се тих дана одржавао и Сајам књига. Кад смо стигли до наше хале, из комбија смо распаковали све потребне ствари које смо понели на презентацију за штанд наше школе. Пролазницима је најзанимљивији био точак среће који заврте и након тога добију бомбон и налепницу. У међувремену је дошла министарка за дуално образовање. Она је посетила наш штанд, где смо јој објаснили чиме се бавимо и шта све радимо.

После занимљивог дружења на сајму, спаковали смо све ствари са нашег штанда, окупили се и минибусом кренули пут Суботице.

Урош Матушић, Д 3/7

ВЕНЕЦИЈАНСКИ БИЈЕНАЛЕ

Као чедо Велике светске изложбе у Паризу 1889. године, настао је фестивал уметности Бијенале у Венецији који више од века презентује уметничка дела из целог света.

Ове године, назив концепта изложбе је „Странци свуда“.

Ученици Политехничке школе, одељења ЛТД 2/11, ЛТД 3/11 и АТ 3/1 на 60. Бијеналу у Венецији.

ШТА СЕ КРИЈЕ ИСПОД РАВНИЦЕ?

Ученици ЛТД 3/11 одељења су са својим разредним старешином, Бранком Јовичић, 20. септембра 2024. године, у оквиру ЧОС-а, у Градском музеју посетили геолошку изложбу под називом „Шта се крије испод равнице?“.

Изложба истражује подземне слојеве Панонске низије, пружајући увид у геолошки састав и процесе испод површине равнице. Аутор изложбе је др Иван Дулић, геолог из Научно-технолошког центра NIS. На изложби су представљени бројни налази и модели који илуструју еволуцију тла, минерале и ресурсе који се налазе испод Паноније. Изложба је намењена свима који желе да сазнају више о овој теми. Наше ученике највише је привукао микроскоп постављен заједно са примерима камења. Било је занимљиво што су сами могли да га користе и испробају.

Одлазак на ову изложбу оставио је позитиван утисак на ученике нашег одељења и сматрају га лепом променом и занимљивим искуством.

Ања Микулић, ЛТД 3/11

ДЕБАТНИ КЛУБ МЛАДИХ

Чланице Дебатног клуба Политехничке школе Суботица осликале су мурал „Боја младости“ на фасади школског објекта, 7. новембра 2024. године, а званично је завршен постављањем табле са њиховим именима.

Мурал су осликале Бојана Кнежевић, Анастасија Вегел, Ленка Тодосијевић, Сара Кунић, Сара Зекић, Миа Алиловић, Мартина Мартон, Ана Екреш, Јелена

Бастаја, Невена Вигњевић, Исидора Башић, Вања Човић, Маја Жунуић и Елена Варњаш, а подршку и менторство пружали су им њихови професори Маријана Буљовчић и Срђан Милодановић из Политехничке школе.

Пројекат „Дебатни клуб младих“ спроводи Центар локалне демократије Суботица, уз финансијску подршку Solidar Suisse SEE.

ПАЖЉИВО СА ЖИВОТИМА!

Савет за безбедност саобраћаја града Суботице одржао је нашим матурантима предавање под називом „Пажљиво са животима!“, у среду, 13. новембра 2024. године.

САКУПЉАЧ СНОВА

У четвртак, 14. новембра 2024. године, у новој читаоници Градске библиотеке Суботице, одржана је промоција збирке песама – Сакупљач снова, наше драге хигијеничарке, техничарке штампе и песникиње Руже Његомир.

Њен стваралачки рад доказује да у човеку има много више вредности од оног што се у пролазу види. Вреди застати, саслушати друге и поклонити им много више пажње.

Искрене честитке Ружи!

ЗНАК СЕЋАЊА НА НАШЕ СУГРАЂАНЕ

У спомен на 18. новембар 1941. године и страдање 15 младих родољуба, ученици Политехничке школе су и ове године уз рецитал и полагање цвећа код споменика *Балада обешених* присуствовали обележавању тог значајног датума у историји Суботице.

ЗДРАВИ СТИЛОВИ ЖИВОТА

У четвртак, 28. новембра 2024. године, ученици одељења ТПА 2/5 су присуствовали предавању на тему борбе против болести зависности, у просторијама Црвеног крста.

Предавање је одржала др медицине Нада Косић Бибић.

ПРОЈЕКАТ "DIGITALNA SURADNJA – OPLEMENIMO ŠKOLE FOTOGRAFIJAMA I GLAZBOM"

У четвртак, 21. новембра, у оквиру пројекта Digitalna suradnja – oplemenimo škole fotografijama i glazbom, naši nastavnici i učenici odeljenja na hrvatskom nastavnom jeziku FT 3/10 i GFT 4/10 bili su u poseti gimnaziji A. G. Matoš u Đakovu, u kojoj su postavili foto-izložbu.

Cilj zajedničke aktivnosti je bio da učenici Politehničke škole upoznaju istoriju i običaje Hrvata Đakovštine, a da se učenici gimnazije informišu o načinu izrade digitalne fotografije.

СТРИП ЦРТЕЖИ

Дана 3. 12. 2024. године, гост на часу рачунарске графика и мултимедија у одељењу ЛТ 4/11 био је суботички уметник Леонид Пилиповић. Дипломирао је на Факултету примењених уметности и дизајна у Београду, одсек Графика и књига.

Леонид је ученицима представио своју богату ликовну каријеру са фокусом на изради стрип цртежа. Пилиповић од средине 2000-их година ради велике серијале врхунских стрипова за француске издаваче који су преведени на више језика.

Ученици су активно учествовали у разговору у којем су добили корисне смернице за наставак образовања у оквиру својих струка.

ХУМАНИТАРНА АКЦИЈА

Ученици наше школе из одељења АТ 1/1, ТПА 2/5 и ЛТД 1/11 подржали су хуманитарну акцију Удружења „ЗаЈедно“ и том приликом су са њиховим штићеницима учествовали у изради новогодишњих украса за предстојеће празнике.

Поносни смо на вас и вашу хуманост!

REJTŐZŐ ÉPÍTÉSZEZET

„Rejtsd el: mutasd meg, hol senki nem keresné. Mutasd meg, úgy rejtsd el minden szem elé...”

A SZABADKAI SZENT GYÖRGY PLÉBÁNIATEMPLOM ÉPÍTÉSZEZETI KÜLÖNLEGESSÉGEIRŐL

Fotodokumentáció készítése a padló mintázataról

Mintázat rögzítése pauszpapíron

Mivel a Zentai-úti templom néven is ismert, Szent György tiszteletére felszentelt plébániatemplom ismét felújítási munkálatokon esik át, adta magát az alkalom, hogy iskolánk diákjait megismertessük a szakma egyes fortélyaival, bejárva ezt a gyönyörű épületet is. Látogatásunkat, annak rendje és módja szerint, annak kérvényezése előzte meg. Ft. Vojnić Mijatov Tomislav atya készségesen állt rendelkezésünkre, bokros teendői ellenére is, mivel a munkálatok lebonyolításában ő maga is részt vesz. Ezúton fejezzük ki köszönetünket neki.

S, hogy miért is esett a választás éppen erre a helyszínre, kiderül a jelenlegi plébánoshoz intézett levél alábbi részletből:

“Ahhoz nem fér kétség, hogy a toronysisak belsejében márpedig található épületszerkezeti különlegesség, még hozzá a dőltszék egymást metsző oszlopai, melyek andráskeresztet formálnak, s e két andráskereszt egymást is metszi!

Hogy én mindezt honnan tudom? Még anno 2012. Július

29-én 17.00 óra táján vihar rongálta meg a toronysisakot, amely következtében az megcsavarodott és elferdült, nagyjából a hajó irányában. A kárfelmérési jegyzőkönyvet jómagam készítettem – jóllehet, akkor még egyetemistaként – a helyszíni szemle alapján, melyet esetenként Raffai Gusztáv – későbbi építőmérnök, – más alkalommal Keresztényi Zoltán barátaimmal bonyolítottunk le, Ft. Palatinus István plébános tudtával és jóváhagyásával, Fercsik Sándor péterrévei építésmérnök megbízásából.”

Mivel a felújítást követő állapotot nem ismertem, lévén, hogy abba a munkafolyamatba már közreműködésemre nem mutatkozott igény, magam is szerettem volna látni a végeredményt, azzal a nem titkolt céllal, hogy bemutathatóvá tegyem a diákok számára, valamint nagyobb közönség felé is a Polinfo hasábjain.

A toronysisak épületszerkezeti szempontból valódi kuriózumnak számít, na de miért is? Erre a kérdésre három válasz is adható...

Először is a maga a toronysisak igen karcsú. A gótikus

Nagy Olivér elvégezte a mintázat rögzítését

és – mint ebben az esetben is - historizáló gtikus stílus alapvető sajátossága a magasba törő formák, karcsú tornyok használata. Tájégségünkön viszont, összehasonlítva a többi toronyszerkezettel, mind közül ez a legkarcsúbb. A lényegi gondok vele, éppen ebből a tulajdonságából adódnak. Ílymódon ugyanis érzékenyebben válaszol a széllökésekre. A korabeli építők mégsem hibáztathatók! Arról van szó, hogy az épület tervezése és kivitelezése alkalmával még nem voltak Szabadkán ehhez hasonló magasságú épületek, tehát akkoriban a tervezők még nem rendelkeztek azokkal a széljárás sebességadatokkal, melyekkel mi ma már igen.

Másodszor két különböző tetőszerkezetépítő módszert is ötvöz: az egyik az árbócos megoldás, míg a másik a székes. Itt megvan mindkettő. A szerkezet felső kétharmada egy központi árbócoszlop köré szerveződik. Visszahallgatva a 2012-ben készített helyszíni hangfelvételeimet, ezt az oszlopot "császárfá", "császároszlop" néven emlegetem, épp úgy, ahogy "mankók" néven nevezem az árbócot keresztirányban támasztó dúcokat. Az árbócot és a dúcokat fogópárok fogják közre, négy irányban, mivel nyolc tetősíkot hivatottak merevíteni. Az árbóc alatt található egy "üres" fogópár rendszer, mely csak a mankókat fogja közre. Ennek oka abban keresendő, hogy a korabeli építők nem rendelkeztek megfelelő hosszúságú gerendával. Ma viszont még csak rövidbebekkel rendelkezik a piac sztenderd kínálata! Még a 2012-es egyeztetések alkalmával tettem szóbeli javaslatot a árbóc toldására, annyi már bebizonyosodott,

A sérült lapokon látható a rétegréteg és anyaghasználat**Toronszerkezet alsó része az azonos csomópontban találkozó dőltszékoszlopokkal**

hogy kivitelezése végül nem történt meg.

A legérdekesebbet viszont utoljára tartogattam... Nyeregterő kivitelezésének egyik, diákok számára is ismert módja a dőltszékes szerkezeti rendszer: A szarufák felől érkező terhek középszelemlenre támaszkodnak, onnan a terhet dőltszékes helyzetű székoszlopok közvetítik a földem felé, azokat meg ferde dúcok tartják a helyükön, a vízszintes irányú feszítőerőket pedig fogópárok fogadják. Oszt' ennyi! Na, de mi van akkor, ha kicsi a feszítáv? Akkor, bizony a két szemközti székoszlopot egymásba kell csapolni. Így kialakul egy "andrásskereszt" forma. És akkor mi a teendő, ha nem nyeregterőt, hanem sátorterőt építünk? Akkor, bizony még két szemközti tetősík felől még egy pár szemközti székoszlop fut be ugyanabba a csomópontba! Legjobb tudásunk alapján, ezt a megoldást kivitelezve csak ebben az épületben lehet megfigyelni szűkebb pátriánkban. Ezt az állítást a viharkárt követő szerkezettervező számításokat végző, néhai Király László építőmérnök is anno megerősítette. Kíváncsiak voltunk, a 2013-as felújítási munkálatok során vajon újjáépítették-e ezt a szerkezeti tartóelemet. Nézzük az eseményeket azok történelmi sorrendjében! A helyszínen ugyanis két csoporttal jártunk.

Szerdai napon, 2024. november 27-én terepi oktatási óra helyszínéül jelöltük ki az épületet, méghozzá a G1/4 osztály burkoló szakos diákjaival. Jelen voltak: Dubicsánac Kornél, Jenei Rudolf, Jovanović Božana, Józsa

Balcsák Andreász és Jenei Rafael az osztályfőnökkel. Háttérben a templomtorny, ahol a terepszemlét tartottuk

Előd, Nagy Olivér és Huszár Attila. A templombelső paldióburkolatát ugyanis a korabeli, eredeti állapotban fennmaradt terrazzo lapok alkotják, melyek szélességi és hosszúsági mérete 20cm x 20cm, vastagsága 20 mm.

Maga az anyaghasználat nem számított ritkaságnak az elkészülése idején, ma viszont komoly fejtörést okoz ezek pótlása, ha valamilyen oknál fogva megsérülnek, ahogyan ez ebben az esetben is szemügyre vehető volt. A diákoknak alkalmuk nyílt látni és ki is próbálni a pótláshoz nélkülözhetetlen eredeti díszítőmotívum levételét, azaz rögzítését. Erre két módszer került ismertetésre. Az egyik a ráhelyezett mérce segítségével történő fotódokumentáció, míg a másik a pauszpapír ráhelyezése utáni szabakézi mintaátrajzolás, majd az ezt követő korrekció. Ezúton is köszönetet mondok a megjelent, valamint a folyamatban részt vevő diákoknak, különösen Nagy Olivérnek, aki a formák átrajzolását végezte, valamint Jenei Rudolfnak, aki a folyamatot fényképezte. Külön köszönet illeti Ft. Vojnić Mijatov Tomislav atyát, aki beszámolt a helyszíni tapasztalatairól. Tőle tudjuk, hogy a terrazzo lapok alatt mindössze döngölt homok található.

Pénteken, 2024.november 29-én ismét a helyszíre látogattunk, de már szabadidős foglalkozás keretein belül a G3/4 osztály megjelent diákjaival, Jenei Rafaellal és Balcsák Andreással, valamint Raffai Gyula ácsmesterrel, szakmai gyakorlat oktatóval, aki a toronysisak tetőszerkezete kapcsán fűzött hozzá a látottakhoz tovább-

Ilyen fogópárok fogják közre a császároszlopot. A képen az üresen maradt szerkezet látható, az andráskereszt a mankókat merevíti.

bi érdekes tudnivalókat.

Fokozott figyelemmel voltunk a munkavédelemre nézvést. Még ha nincs is járványveszély, maszkot mindenképp hordtunk, mivel a galambürülék felszálló pora igen káros a tüdőre.

A torony erkélyén találtunk törött terrazzo lapokat, ezek további információértékkel bírnak azok rekonstrukciós folyamatában.

Az egybe ácsolt dőltszékeket érintetlenül találtuk. Az árbóc nem került toldásra, viszont a mankók további megerősítést kaptak menetezett végű és alátétes csavarral lezárt fémrudakkal, úgynevezett brezonokkal. Ezen kívül kivágták, majd visszaépítették a korhadt gerendarészeket, a dúcokat "hízlalták" melléjük helyezett és rögzített gerendával.

Ezúton is köszönjük Gyula mesternek a fotódokumentáció készítését.

Végezetül a diákok megcsodálhatták a torony erkélyéről kínáló szabadkai panorámát, valamint a vitrázsok behelyezésének előmunkálatait.

Na de hogy fognak kinézni az új és felújított vitrázsok? Erre talán egy következő elemzés során térünk vissza.

Írta: Börcsök Pál Gábor

ПРВАЦИ 2024/25.

AT 1/1

AT 1/2

ЛТД 1/11

ТД 1/5

Γ 1/3

ΓΦΔ 1/9

Δ 1/7

ΤΜ 1/10

Γ 1/4

КО-МЕНАЏМЕНТ У СРЕДЊИМ ШКОЛАМА ЗАПАДНОГ БАЛКАНА

У среду, 16. октобра 2024. године, одржан је ванредни састанак Ученичког парламента и представљен пројекат Ко-менаџмент у средњим школама Западног Балкана.

Представници свих одељења су анализирали Правилник за оснивање посебног тела за заједничко управљање и понудили своје корекције и предлоге за даљи рад.

Пројекат спроводе организације *Lead* и *Connecting* са препоруком Министарства просвете Републике Србије.

ПРЕВЕНЦИЈА ВРШЊАЧКОГ НАСИЉА У ШКОЛАМА У СРБИЈИ

Канцеларија Савета Европе и Министарство просвете Републике Србије спроводе Национално истраживање на тему вршњачког насиља и благостања ученика у 78 школа са територије Србије. Обуку на Златибору од 22. до 25. октобра 2024. су водили професори Универзитета у Београду.

Истраживање се односи на мерење степена и врста насилних ситуација у школама Србије из

угла ученика, родитеља и наставника, а одобрено је од стране Катедре за психологију Филозофског факултета Универзитета у Београду.

Ментори истраживања су професори Политехничке школе Стела Шаровић и Срђан Милодановић.

ФРУШКА ГОРА – ИЗВОР ЗНАЊА

У оквиру пројекта ФРУШКА ГОРА – ИЗВОР ЗНАЊА, који је подржао и Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице (подстицање ваннаставних активности), ученици одељења ГФП 2/9, у пратњи наставнице Ђенђи Аранчић Данча и одељењског старешине Наталије Јаковљев, боравили су 11. и 12. октобра 2024. године на Фрушкој гори.

Током дводневног дружења, посетили су сталну поставку Музеја града Новог Сада, дивили се чудесној изложби „Милева: Ми смо стена“, посвећеној Милеви Марић Ајнштајн, обишли подземне војне галерије на Петроварадину, уживали у тишини Манастира Раковац, као и необичним остацима каменолома Бели Мајдан.

Шетали су до видиковца Бранковац и Врдничке куле, а у повратку за Суботицу, посетили су и Капелу мира у Сремским Карловцима, где је пре 325 година потписан

мировни споразум између Хабзбуршке монархије, Пољске, Венеције и Русије као победника и Отоманског царства. Боравак на Фрушкој гори завршили су шетњом кроз карловачку Дворску башту.

ДУАЛНО ОБРАЗОВАЊЕ

У циљу промоције дуалног образовања, 19. 11. 2024. године, у Политехничкој школи је одржан округли сто под називом „Спој практичне наставе и теорије“.

Састанку су присуствовали помоћница покрајинског секретара за образовање са сарадницом, представница Привредне коморе Србије, као и наставници из Хемијско-технолошке школе, Економске средње школе „Боса Милићевић“ и Техничке школе „Иван Сарић“, који су укључени у дуално образовање у Суботици.

Наши ученици из одељења Г 1/3 и Г 2/3 су израђивали бетонске елементе од рециклираних материјала као што су пепео, млевена керамика, ломљено стакло, ломљени камен и слама. Ученици одељења АТ 3/1 су испитивали чврстоћу бетона и правили презентацију целокупног поступка.

Интервју: Чонгор Нађ, професор физичког васпитања

ПОУКЕ ПРОФЕ

Импрсонирана чињеницом да у нашој школи постоји професор који у исто време може да подстакне ученике на физичку активност и да им покаже сву лепоту музике, пожелела сам да сазнам нешто више о томе.

Како сте одлучили да постанете професор физичког васпитања?

– Физичко васпитање ми је био важан предмет током школовања. У средњој школи ме почело интересовати људско тело, како повећати способности и како доћи до већих резултата. Почела су моја истраживања у овој области. Куповао сам књиге, читао о спорту и све дубље улазио у ту причу. Већ тада било је јасно куда идем, шта ћу учити...

Ова љубав још и данас траје уз потребу да ученике уведем у свет спорта, да сваком нађемо нешто од спорта у чему може унапредити здравље и корисно користити слободно време.

Који спорт Вам је омиљени за играње, а који за подучавање?

– Омиљени спорт за играње, као и сваком дечаку у младости је био фудбал... голови, голови... Данас, када нисам млад, радо играм одбојку и стони тенис, а од зимских спортова највише волим скијање... мада ни клизање није лоше...

Обучавање дизача тегова ми је у фокусу, тренутно из школе око 20-30 ученика долазе два пута недељно у Клуб дизача тегова „Спартак“. Ове школске године очекујем лепе резултате од Одбојкашке секције, Стрелачке секције, као и Гимнастичке секције. Ове екипе годинама раде па успех неће изостати!

Која је најважнија ствар коју настојите да пренесете својим ученицима током часа?

– Важно ми је пренети ученицима позитиван став према физичком васпитању, лепо се дружити и шалити, па и резултате постићи ако је могуће. Протекле четири године у олимпијском циклусу, наши ученици су освојили 18 пехара, што значи да се редовним тренингом све постиже.

Да ли сте икада тренирали спорт на високом нивоу или учествовали у професионалним такмичењима?

– Као младић активно сам играо фудбал у Спартаку и имао срећу да смо пропутовали целу Европу, најважније станице су биле Париз и Ница где смо и побеђивали на турнирима.

ТЕОДОРА ЧОНГОРА

Нешто касније сам се пронашао код дизача тегова и 1977. године сам био први пут првак државе, а то се наставило још дуго.

Да ли имате хоби?

– Имам свој хоби, а то је музика! Волим свирати и певати.

Да ли користите музику током часа да подстакнете ученике?

– Радо користим музику на часовима, лепо је развијати музикалност код младих па тако буде плесова и ритмике, нарочито кад су женски разреди у питању.

Како музика и спорт заједно утичу на ментално и физичко здравље?

– Повезаност између музике и спорта = ритам. Осећај за ритам у обе области је важан па користим те могућности музике.

По Вашем мишљењу, постоји ли нека сличност између дисциплине у спорту и у музици?

– Питање дисциплине у спорту као и у музици је јако битно. Свесно приступити, то не значи круто, али без стваралачке дисциплине не иде посао. Увек може шала, али дозирана!

Како балансирате између своје љубави према музици и спорту?

– Балансирати између спорта и музике није лако, тело нам тражи спорт, а имамо и душу. Зато је ту музика. Лако је балансирати јер то сам ја!

Који је Ваш омиљени музички инструмент и зашто?

– Омиљени инструменти су ми саксофон и синтесајзер. Волим свирати у бенду.

Како и када сте почели да се интересујете за музику?

– У почетку нисам волео свирати, више сам волео лопту, али времена се мењају па сам и ја открио лепоту музике.

Који музички правац Вам највише прија?

– Често свирам и певам музику из бивше Југославије.

Теодора Костић, ГФД 4/9

НОЋНА ШТАФЕТНА ТРКА

У Суботици, у парку на Прозивци, у уторак, 1. октобра 2024. године, одржана је *BeActive* ноћна штафетна трка у којој су учествовали ученици наше школе.

Немања Мунђан Д 1/7 и Никола Мунђан Д 2/7 освојили су пехар и почасно друго место.

Идеја манифестације је да се уз пуно светлећих ефеката и добру музику креира незаборавна атмосфера и искуство за све учеснике који су имали прилику да се опробају у различитим активностима попут фитнес програма, трчања и *street workouta*.

ШКОЛСКО ТАКМИЧЕЊЕ

У среду, 2. октобра 2024. године, у Хемијско-технолошкој школи одржано је школско такмичење у бацању кугле и скоку у даљ.

Наши ученици су остварили следеће резултате:

Девојке

Бацање кугле

Ана Вујаковић АТ 3/1 - 1. место (7,60 м)

Скок у даљ

Дајана Башић Палковић АТ 1/1 - 1. место (3,80 м)

Миљана Филиповић ТМ 3/9 - 2. место (3,30 м)

Моника Земко АТ 1/2 - 3. место (3,10 м)

Дечаци

Бацање кугле

Дарјан Јаничевић, ТД 1/5 - 3. место (9 метара)

Адријан Шереш, АТ 3/2 - 4. место (8,80 м)

Скок у даљ

Кемал Мрчо, АТ 3/1 - 1. место (4,70 м)

КРОС РТС-А

Ученица наше школе, Дајана Башић Палковић из одељења АТ 1/1, у конкуренцији ученица 1. и 2. разреда средњих школа, освојила је прво место на Кросу РТС-а, одржаном 26. октобра 2024. године у Зајечару. Ученицу је водио тренер Звездан Калмар.

ФОТО-КОНКУРС „КЊИГА ИЗ МОГ УГЛА“

Нора Бунфорд, ученица одељења ЛТД 2/11, освојила је прво место на фото-конкурсу „Књига из мог угла“, поводом рођендана Градске библиотеке у Суботици. Ена Мататић, ученица одељења ФТ 3/10, добила је посебну награду.

Честитамо Нори и Ени и желимо им још много успешних светлосних записа!

ФЕСТИВАЛ ЉУБАВИ

У петак, 27. септембра 2024. године, Удружење Зелени Суботице организовало је манифестацију Фестивал љубави – инклузија на делу.

Захваљујемо се на дружењу са другарима из многобројних школа. Било нам је сјајно!

ВУКОВ ЛИКОВНИ КОНКУРС

Ученици одељења АТ 2/1 учествовали су на другом „Вуковом ликовном конкурс“ у организацији Основне школе „Вук Караџић“ из Србобрана, поводом дана њихове школе. Ученици: Милица Марјанушић, Миа Багаш и Димитрије Миладиновић су за своје радове награђени лепим поклонима у виду стручне литературе.

Хвала нашим домаћинима на срдачном гостопримству, као и одељењу АТ 2/1 на труду и ангажовању!

МАЛИ КОРАЦИ, ВЕЛИКИ ПОМАЦИ: ВОЛОНТИРАЊЕ СПАЈА!

У оквиру Дечје недеље, наши ученици: Александар Лулић ТПА 4/5, Валентина Латковић ЛТД 4/11 и Ана Жупанек ЛТД 4/11, у уторак, 8. октобра 2024. године, присуствовали су седници Ученичког парламента у Дому Народне скупштине Републике Србије, обрађујући тему Важност повезивања генерација за унапређење друштвене добити: „Мали кораци, велики помаци: Волонтирање спаја!“.

ПРОИЗВОДЊА ГРАЂЕВИНСКОГ ЦРЕПА

У склопу блок наставе из предмета грађевински материјали, ученици првих и других разреда грађевинских образовних профила, у четвртак, 31. октобра 2024. године, обишли су фабрику *Wiener-berger* у Кањижи и упознали се са производњом грађевинског црепа.

ИЗРАДА НАМЕШТАЈА

У оквиру практичне наставе – израда намештаја, ученици одељења ТОН 3/5 и Д 1/7 су направили дрвене канте, према захтевима Јавног предузећа *Војводинашуме*.

ПРАКТИЧНА НАСТАВА

На часовима практичне наставе, 23. октобра 2024. године, декоратори зидних површина одељења Г 1/3 су радили на уређењу летње учионице у дворишту школе, где су фарбали дрвену грађу како би је заштитили од спољашњих утицаја. Употребили су лазурни премаз јер текстура дрвета остаје видљива.

Оператери основних грађевинских радова су уређивали радионицу за практичну наставу и поставили нову таблу за дуално образовање, а радило се и на редовном одржавању вибро стола за збијање бетона са константним вибрацијама. У нашој школи оператери користе вибро сто за производњу бетонске галантерије.

Ученици одељења Г 1/3 су са наставником практичне наставе, Мирославом Ловрићем, продужили са радовима на улепшавању и уређењу школског дворишта фарбањем металне конструкције коша и трибина.

ХИДРОИЗОЛАЦИЈА ЗИДОВА И ПОДОВА

На часу практичне наставе, 1. новембра 2024. године, наставник Габор Данич обучавао је ученике одељења Г 2/2 у постављању хидроизолације применом кондора V5 и течних премаза.

ИСТОРИЈА АРХИТЕКТУРЕ ПАЛИЋА

Крајем септембра, одељење АТ 2/1 је у оквиру блок-наставе из предмета Историја архитектуре са очувањем градитељског наслеђа посетило Палић. Ученици су снимали постојеће стање заштићених објеката – Женски шtrand, водоторањ, вилу Багој, пошту и хотел.

ШАХОВСКИ СТО

Ученици одељења Д 1/7, оператери за израду намештаја, Александра Зарић и Немања Мунђан израдили су шаховски сто за забавни садржај у ученичком кутку у ком и сами проводе слободно време током одмора.

УРЕЂЕЊЕ ДВОРИШТА

Ученици одељења Г 2/2, полагаачи облога, уређују двориште у Младости постављањем бетонских коцака.

ПРЕЗЕНТАЦИЈА САВРЕМЕНИХ ГРАЂЕВИНСКИХ МАТЕРИЈАЛА

У среду, 20. новембра 2024. године, у Политехничкој школи се представила фирма *Мапеи* и одржала презентацију савремених грађевинских материјала који се користе за израду демит фасада, разних врста хидроизолација и малтерисање зидова. Представљени су и материјали за подлогирање, масе за фуговање, лепак за керамику и материјали за малтерисање.

У оквиру презентације, наши ученици су имали прилику да раде са новим врстама материјала фирме *Мапеи*.

ИЗВЕШТАЈ О МАТУРСКОЈ ЕКСКУРЗИЈИ У ИТАЛИЈИ

Матуранти наше школе окупили су се на паркингу СРЦ „Прозивка“, 25. септембра 2024. године у 23. 30 часова како би се тачно у поноћ запутили на матурску екскурзију. Матурска екскурзија трајала је четири дана. Кроз та четири дана ученици су били у прилици да посете најзеленији град Европе, Љубљану, Лидо ди Јесоло, који је уједно и био град нашег боравка на екскурзији, невесту мора тј. Венецију, Верону, град Ромеа и Јулије, Падову са њеним добро очуваним црквама и палатама, и као последњу дестинацију Трст, једини град у Италији на источној обали Јадрана.

Први дан: У Љубљану смо стигли ујутро и након пар речи водича раштркали смо се како бисмо протегли ноге, појели или попили нешто и истраживали град. Град је украшен архаичном архитектуром која чини већи део центра, а продавнице и ресторани у тим објектима су изграђене у том стилу. Истог дана, око 16 часова, стигли смо у Хотел „Пикадили“ у Лиду ди Јесолу. На располагању су нам била два сата до вечере које смо искористили како смо желели, неки су се одмарали од пута, неки су ишли да истраже град, а неки су се спустили до пешчане плаже и чак ушли у воду, међу њима и ја, како бисмо уживали у немирној води Јадрана.

Други дан: Након доручка, запутили смо се у чувену Венецију. Вожња бродом до Венеције је била опуштајућа и давала је диван поглед на град. Венеција је попут лавиринта у којем никада не знате шта се налази иза ћошка. Венецијанска архитектура је као временска капсула која потиче још из времена када је Венеција била држава. Скоро сваки канал кроз који пролазе гондоле красе мостови. Гондоле служе као средство за превоз и транспорт робе у Венецији, а код Цркве Санта Марија дела Салуте се може изнајмити такси гондола.

Трећи дан: Најдужи дан што се тиче организованих обилазака. Прва дестинација је била Верона. У Верони смо обишли Арена ди Верона, колосеум који потиче из римског периода и, наравно, кућу Јулије Капулет и њен балкон. По повратку из Вероне посетили смо Падову која је била лепа промена окружења. Падову, као и Љубљану, краси архаична архитектура.

Четврти дан: Екскурзија се ближила крају, али ипак смо били у прилици да посетимо и Трст као последњу дестинацију пре повратка кући. Трст је град-лука близу Словеније и Хрватске. Град се мало разликује од осталих градова у Италији због некадашњег утицаја Аустроугарске и то се може запазити по архитектури. Пола сата после поноћи, 30. септембра, аутобус је стигао на паркинг код базена на Прозивци, тиме завршавајући матурску екскурзију.

Саша Кунтић, ГФД 4/9

ÉRETTSÉGI KIRÁNDULÁS OLASZORSZÁGBAN

Az indulás 09.25-én éjjelkor történt a prozivkai medencénél. Mindenki nagyon izgatott volt, de közben mindannyian tudtuk, hogy egy hosszú utazás vár ránk. Amikor felszálltunk a buszra, elfoglaltuk a helyünket, és indultunk is.

Az első megállónk Ljubljana (Szlovénia fővárosa volt), körülbelül 6-8 órás utat jelentett busszal, így az első napban az utazás volt a főszerepben. Mikor odaértünk, felfedeztük a város központját. Láttuk Ljubljana folyó partját, ahol szép kávézók és éttermek sorakoztak. Azután még volt egy kötelező séta, ahol egy turistavezető mutatott gyönyörű látványosságokat, és utána volt szabadidő, mindenki ment amerre. Mikor végetért a szabadidő, mindannyian a központban gyülekezettünk, és mentünk vissza a buszokhoz, hogy tudjuk folytatni az utunkat Olaszország felé.

Az utazástól már mindenki fáradt volt, és várta, hogy végre megérkezzünk. Mikor már közelben jártunk, már nagyon izgatottak voltunk, mivel kíváncsian vártuk, hogy milyen is lesz a szállás. Megérkeztünk Lido di Jesoloba, készenlétben voltunk a leszállásra. Mikor odaértünk, elfoglaltuk a szállást, ami gyönyörű szép volt. Kaptunk egy kis pihenőt, amíg vártuk, hogy lemenjünk vacsorázni, ami, 19:30-kor volt. Vacsorára minden nap előételnek különféle tésza volt, amit furcsáltunk, mivel nem vagyunk ehhez hozzászokva, de finomak voltak az ételek. Mikor befejeztük a vacsorát, lementünk a tengerpartra, ami a szállástól két percre volt. Minden este volt kimenőnk 23:45-ig. Az osztállyal minden este lent voltunk a parton, ahol beszélgettünk, és lazultunk a zene mellett.

Másnap 8-kor volt a reggeli, ahol svédasztalos finomságokkal vártak minket. Amikor mindenki megreggelizett 8:45-kor indultunk is a hajóra, ami vitt minket Velencébe. Kötelező egy órás program volt, ahol körbevezettek minket, és sok-sok gyönyörű látványosságokat láthattunk. Megcsodáltuk a Szent Márk teret (Piazza San Marco), a Dózse-palotát (Palazzo Ducale), a Rialto-hidat (Ponte di Rialto), és még több nevezetességet láttunk. Utána minden osztály kapott szabadidőt, amiben ebédeltünk, és még sétáltunk Velence utcáin. Mindenkinek 15:45-re kellett visszamennie a kikötőhöz. Mikor megérkezett a hajó, felszálltunk, és elindultunk vissza a szállásra. Olyan 17 óra körül érkeztünk meg, felmentünk a pihenni szobába vacsoráig. Ismét megvacsoráztunk, és lementünk a tengerpartra.

Harmadnap Verona és Padova volt a cél. Verona a híres Romeo és Júlia városa, tele történelmi látnivalókkal. Az első megállónk Arena di Verona, az ókori római amfiteátrum, amely ma is operák és koncertek helyszíne. Azután, ami a legjobban érdekelt mindenkit, az Júlia erkélye, ahol Júlia várt Romeóra. Parto della Valle a város főtere, amely körül szép paloták és kávézók vártak minket. Verona után meglátogattuk Padova városát, ami híres Szent Antal-bazilikáról, ahol Szent Antal nyugszik, és város vallási központja.

Este értünk vissza a szállásra, ahol a vacsora után ismét a tengerpartra mentünk, hogy találkozunk barátainkkal, akik másik iskolába járnak.

Negyedik napon már indultunk haza, viszont útközben megálltunk Triesztben. Ami egy gyönyörű tengerparti város, ahol sok szabadidőnk volt, de előtte körbevezetett minket a turistavezetőnk. Elmentünk ebédelni, mert utána indultunk haza. Mindenki annyira élvezte a kirándulást, hogy még maradtunk volna pár napot.

Összességében nagyon emlékezetes volt a kirándulás, szép helyeken jártunk, láthattunk gyönyörű városokat, épületeket, és még sok-sok látványosságot. Mindenki számára egy szép emlék maradt.

Faith Zsófia, GFO 4/8

PILLANATKÉP GYEREKKOROMBÓL

A nyáron lehetőségem adódott egy külföldi táborba menni, más országokban élőmagyar diákokkal.

Ez egy igen nagy dolog, mivel minden országból és iskolából csak egy bizonyoslétszámú diák mehetett. Az én osztályomból csak ketten mehettek, egy lány és egy fiú. Páridősebb diák is jött, viszont az ő osztályokból csak lányok, így az ő osztályukból hérmunkkalosztottam egy szobán. Nagyon kedvesek voltak, jól kijöttünk, de legtöbb időmet az osztálytársammal töltöttem, mivel hozzá már közel álltam, és szerettem volna még többközös élményt szerezni. A tábor, ahol voltunk, a híres Rákóczi tábor Magyarországon, a Sátoraljaújhely nevű településen található. Fő célja a különböző országban élő magyardiákok összehozása és támogatása. A tábor nagyon szép, hangulatos, modern és kényelmes. Hatalmas területen fekszik, egy helyekkel és erdőkkel körbevett mezőn. Sokat túráztunk. Felmentünk a Magyar Kálivára, amihez csak egy úton lehet eljutni. Át kellett kel-nünk egy 80 méter magasan elhelyezkedő hídon, aminek a közepe üvegből van. A hídhöz vezető úton meg kellett másznunk több mint 300 lépcsőt, fel a hegy oldalán. Megérte, igazán egy életre szóló élmény volt! Sok volt a csapatépítő program, amin persze szívesen részt vettem, de legtöbb időmet akkor is, inkább olyanokkal töltöttem, akiket már ismertem, hogy még közelebb kerülhessünk egymáshoz, és jobban megismerhessem őket a tábor ideje alatt. Voltunk sárkányhajózni. Nekem nagyon tetszett. Csapattársaimnak nem annyira, ami kicsit elszomorított, de én akkor is jól szórakoztam. Jöttek helyi katonák, akikkel akadálypályát próbálhattunk ki. Nem igazán nekem való, de elmondhatom magamról, hogy már ilyet is csináltam. Ijászkodni is lehetett, sok különféle íj volt, viszont nem mindegyikhez voltam elég erős. Az egyik oktató segítségével sikerült találnunk egy nekem megfelelő íjat, és többször is célba lőttem, amire nagyon büszke vagyok. Az egyik este táncest volt, pontosabban nép táncest. Összeöltöztünk osztálytársammal, és jót mulattunk. Az utolsó tánc végén az egyik táborvezető odahívta a barátnőjét, és mindenki előtt megkérte a kezét. Az egész tábor ledöbönt, senki se számított erre, főleg nem a hamarosan menyasszony. Szerintem nagyon aranyos volt, és a legjobbakat kívánom nekik! A tábor 5 napos volt. A csapatépítő programokon, a sárkányhajózáson és különböző előadásokon kívül még sok más programon vettünk részt, de persze volt elég szabadidőnk is. Mivel ez augusztusban volt, és nagyon szép, meleg idő volt, ezért szabad időmben kihasználtam a tábor hatalmas medencéjét, és amikor csak tehettem, úsztam, vagy különféle érdekesebb trükköket próbáltam végrehajtani a medence szélén elhelyezkedő palánkról való ugrás közben. Igazán gyorsan eltelt ez az öt csodás nap, és indulnunk kellett haza. Majdnem egy hét szórakozás után mindenki ki volt fáradva, így a hazatartó 11 órás úton a legtöbben aludtak, azonban én csak arra tudtam gondolni, hogy mennyire várom, hogy újra láthassam a macskámat.

Igazán hálás vagyok mindenkinek, aki lehetővé tette ezt a táborot, és ezt az élményt! Nem csak nekem, de a többi résztvevőnek is, illetve, hogy az iskolámat képviselhettem egy ilyen nagyrebecsült eseményen. Úgy érzem a legtöbbet kihoztam ebből a táborból!

Sakal Hargita, GFD 2/8

OSJEĆAJ DOBRO!

Inspirirana pričom o Akakiju Akakijeviču

Jednom davno i daleko, nepoznatih dana i godina, bješe jedan čovjek čudna imena i bez glasa.

Taj čovjek, čudno stvorenje bješe, svakoga dana na posao išao je vlakom. Svakog jutra na istoj stanici i na istom mjestu čekao je isti vlak. Kad bi vlak stigao, sjeo bi s istim ljudima, na isto mjesto. Kao i uvijek, otvorio bi svoju zavjesu i gledao kroz prozor. Poslije točno sat i dvanaest minuta stali bi na prvu stanicu, uvijek izlazeći istih osmero i uvijek ulazeći isti novi putnici. Sljedeća stanica bi došla samo 27 minuta nakon prve. Tamo nitko nikad nije izlazio niti ulazio, ali je vozač i dalje svako jutro stajao tamo i čekao. Naš čovjek čudna imena i bez glasa uvijek se zagledao u čudan grad pod imenom Osječaj Dobro. Gledao ih je s dubokom radoznalošću i zavidnošću. Tamo su svi uvijek bili sretni. Uvijek se čula glazba, ljudi su se smijali i plesali. Učinilo mu se da su ga svako jutro zvali da im se pridruži. Čuo je kako ga zovu i mašu mu nasmijano, ali se nikad nije usudio izaći iz vlaka i pridružiti im se. Mučilo ga je pitanje: „Ako su svi tako sretni zašto nitko nikad ne izlazi na tu stanicu?“, još jedna stvar koja ga je mučila bila je njihova odjeća. U početku je nije primjećivao, ali kada jest zagledao ju je svaki put. Svi muškarcini nosili su fine hlače i odijela s još dužim mantilima, dok su žene bile obučene u haljine tako lijepe i fina materijala da on nikad nije vidio ništa slično. Dok je čovjek razmišljao o gradu Osječaj Dobro, stigao je na sljedeću stanicu. Kao na svakoj drugoj, osim stanice u Osječaj Dobro, ljudi su ustali i izašli, a novi ušli. Uvijek isti ljudi, uvijek u istim mjestima. Na kraju naš čovjek konačno stiže i na svoju stanicu. Silazi s vlaka, a na njegovo mjesto sjeda, kao i uvijek, isti mladić. Vlak odlazi sa stanice, a za njim isto i naš čovjek. Odlazi na posao, radi vrlo jednostavan, ali za njega važan posao, pravi koverte za pisma. Svakog dana pravi isti broj koverata, stavlja ih u istu kutiju i u isto vrijeme ide na pauzu za ručak. Kad padne mrak sjeda u isti vlak, s istim ljudima, na ista mjesta. Uveče kad ide ne gleda kroz prozor, tad zatvori zavjese i zaspi. Čim vlak stigne na njegovu stanicu, odlazi kući. Tamo večera i tušira se, oblači pidžamu i legne točno u 21:57. Sljedeće jutro ustaje točno u 6:03 i ponavlja istu rutinu. Kad sjedne u vlak stane razmišljati, kad vlak opet stane kod grada Osječaj Dobro krene se ustati, ali se u posljednjem trenu predomisli. Vlak zatvori vrata i nastavi dalje. Sljedećeg jutra na stanici Osječaj Dobro ljudi ga počnu zvati jače nego ikad prije, i on se konačno odluči ustati i izaći iz vlaka. Dok je izlazio okrenuo se kondukeru i s osmijehom mu mahnuo. Nije mu bilo jasno zašto ga je konduker zaprepaštenim pogledom gledao zauzvrat, ali nije mario. Sišavši s vlaka ušao je u grad Osječaj Dobro i nikad više nije izašao.

Ljudi su stali gledati zaprepašteno u otvorena vrata vlaka na sred šina i u čovjeka pod tim šinama. Naš čovjek koji se zapravo zvao Đorđe i imao je glasa umislio je grad sreće umjesto guste šume i šina koje su zapravo tamo bile. Pokazao nam je da svaki novčić ima dvije strane. Njegova najveća sreća drugima bila je propast.

Tea Narančić, FT 3/10

BOLDOGULÁS ÖSVÉNYÉN

Általános iskolába jártam, és egyik napon megjelentek a cserkészek; ekkor még másodikos voltam. Nagyon kíváncsi voltam, hogy mi az a cserkészlet. Nagyon jól előadták, rengeteget játszottunk, énekelünk. Nagyon sokat meséltek a cserkészetről, kaptunk szórólapokat, és alig vártam, hogy hazaérjek, és beszéljek anyuval. Mivel kisgyermekként nagyon sok minden iránt érdeklődtem, ezért már a zeneiskolát is elkezdtem.

Eljött a szombat, úgyanis ekkor volt cserkészlet. Nagyon kíváncsian vártam, hogy milyen fog lenni. Annyira jó volt, hogy a következő héten is elmentem, aztán az utáni való héten is, és így tovább! Míg egyszer elkezdett bennem kialakulni az az érzés, hogy én már nem akarok cserkész lenni. Különösebb okot nem tudok rá mondani, egyszerűen csak jött az érzés magától. Édesanyám rengeteget próbált győzködni, de nem igazán sikerült.

Ahogy teltek-múltak a hetek, úgy változott a véleményem, és végül folytattam tovább, ott, ahol abbahagytam. Soha nem gondoltam volna, hogy a cserkészlet lesz életem legmeghatározóbb tevékenysége.

Már általános iskola negyedik osztályába jártam, akkor leraktam a második próbámat, csak ezúttal zöld kendőre. Nagyon büszke voltam magamra, hogy annyi időt és munkát befektettem, és végül meglett a munkám gyümölcse. De ekkor még nem sejtettem, hogy az őrsvezetőm magamra fog hagyni. Így egyedül kellett boldogulnom, magamtól kellett sok mindent felépítenem. Segítségem volt, aki még a mai napig nagyon sokat segít, és az nem más, mint a csapatparancsnokom. Ha ő nem támogat, akkor nem sikerült volna befejeznem a képzéseimet.

Minden képzésemet őrsvezető támogatása nélkül kellett befejeznem, de megfogadtam magamban, hogy nem adom fel, épp azért is megcsinálom, és jobb őrsvezető leszek, mint amilyen az enyém volt.

Tizenegy évesen hoztam egy olyan határozatot, ami teljesen ledöbbsentette s csapatparancsnokomat, még pedig az, hogy odaálltam elé, és az mondtam: - Én őröt akarok vezetni! – meglepődve nézett rám, és ez helyett, hogy lebeszélte volna, támogatott! Nagyon büszke voltam magamra. Mindent előkészítettünk, ami kell egy toborzóhoz, majd nagyon sikeres lett számomra, mert egy öt fős őröt sikerült toboroznom.

Ahogy múltak az évek, ők is végigmentek minden próbán. Míg velük foglalkoztam, aközben befejeztem két képzést; egy segédőrsvezetőit és őrsvezetőit. Mindent be akartam fejezni, hogy aztán sokkal könnyebb legyen nekik, és tudjam majd őket is támogatni, segíteni. Olyan gyorsan felnőttek, és olyan volt, mintha csak tegnap lett volna. Egyik nap még kicsik voltak, ma már igazi kamaszok.

Kamaszkorban már nagyon nehezen dülöztünk. Sokakat vonzott a cigaretta, bulizás, és a rengeteg alkohol fogyasztás, vagyis az züllött élet. A cserkészletben ilyenekre nem neveltük a gyerekeket! Kivéve az alkohol és a bulizás terén mindig azt mondtuk, hogy nem baj, mi is csináltuk, csináljuk, de ezt mértékkel. Mert a fiatal nincs tisztában a következményekkel. Ezt csak ketten tudták elfogadni, de úgy voltam, hogy már két gyermekért megérte. Idővel befejeztem a kiscserkészsegédítisztit, ami tavaly volt. Nagyon sok ember ledöbbsent, hogy milyen fiatalon kezdtem, és most is foglalkozom a cserkészlettel, és nem is fogom feladni. Kilenc évvel ezelőtt még csak ketten voltunk a csapatban, ma már húsz fős a csapatunk, amire nagyon büszke vagyok.

Nagy Torma Blanka, GFO 4/8

НА ВЕНЕЦИЈАНСКОМ БИЈЕНАЛУ

Конечно је дошао тај дан, дан када идемо на стручну екскурзију у Венецију. Узбуђење ме је држало будном док су сви у аутобусу спавали. Када је свануло, кроз прозор сам посматрала прелепе пределе Словеније.

Прва станица на овом путовању био је најисточнији град у Италији, Трст. Осећала сам се веома повезано са градом због познате архитектуре, прича моје породице о тамошњој трговини, као многих детаља који овај град везују за нашу земљу. Мирис мора, сила ветра и галебови који попут албатроса из Бодлерове песме јуре изнад узбурканог мора пастелно тиркизне боје, остаће ми асоцијација на Трст. До Венеције смо дошли бродићем. Како смо се приближавали граду, узбуђење је расло. Једва сам чекала да крочим на тло овог историјског града. Водич нас је водио кроз уске улице Венеције које је одликовало мноштво детаља: свака врата су имала јединствену кваку, сваки прозор је био другачије украшен, балкони су били окићени цвећем, чак су и кућни бројеви били написани са разним орнаментима. Прелазили смо преко разних мостова испод којих су се људи возили гондолом и посматрали град из потпуно другачијег угла. Упутили смо се у парк Ђардини, где се одржава шездесети фестивал савремене уметности, Бијенале. Била сам под неким притиском зато што смо добили јединствену прилику да уживо видимо најпрестижнију уметност данашњице. Мислила сам да нећу разумети уметност коју посматрам и још мање разумети шта је уопште уметност, али чим сам стала испред првог уметничког дела, схватила сам да то неће бити тако. Овогодишња тема је „Странци свуда“, која говори о миграцији, култури, идентитету, о томе да се свакодневно сусрећемо са странцима, и о томе да се понекад осећамо као странци у сопственој кожи. Било је много занимљивих павиљона, али на мене је највећи утисак оставио павиљон Данске. На улазу у павиљон стоји натпис државе који је делимично видљив јер преко њега стоји натпис „Kalaallit Nunaat“ што је гренландски назив за Гренланд. Тиме нас уметник Инутек Сторч уводи у своју причу. Он је рођен у граду Сисимиуту који је други највећи град на Гренланду са само пет хиљада становника. На овогодишњем бијеналу он се бави разним темама кроз шест серија фотографија. Изложба се зове „Издазак потонулог сунца“ што симболизује ослобађање инуита од данске колонијализације. Моја омиљена серија се зове „Залазак заборављених тренутака“ која је сачињена од фотографија које је уметник прикупио из породичне архиве. Фотографије изазивају осећај носталгије, а серија је добила име по томе што је његов деда био дементан и свако вече су одлазили да гледају како сунце залази иза ледених брегова. Ова серија говори о томе како ми користимо фотографију да забележимо неке тренутке које не желимо да изгледе. У овом бурном времену у којем живимо, уметник нас подстиче да чувамо природу, ценимо свакодневне тренутке и поштујемо људе који су се борили да ми данас имамо што сигурнију будућност. Увече сам ишла на оближњу плажу која је пре пар месеци била препуна људима, испуњена игром, смехом и весељем, а сада је била пуста и тиха. Сунце је залазило, а јарке боје неба су се пресликале на песку. Скупљала сам шкољке које су таласи избацили на обалу, како бих понела део овог тренутка кући. Следећи дан смо обилазили други део бијенала смештен у војној тврђави и бродоградилушту. У овом делу ми се највише свидела поставка која приказује сову окренуту леђима која стоји на дрвеној конструкцији. Ово дело је инспирисано Хераклитовом мишљу: „Природа воли да се сакрива“ и сугерише то да човек не може лако да схвати суштину нечега, него мора да загребе дубље. То је реалност многих људи у данашњици, поготово када је у питању уметност. У повратку смо свратили у Љубљану, миран и симпатичан град, и главни град Словеније.

После оваквог путовања било ми је тешко да се вратим у реалност и бавим се свакодневним обавезама. Сада боље разумем уметност, боље сам се упознала са другарима, професорима и боље познајем себе.

HÉTNAPOS ROMÁNIAI JUTALOMKIRÁNDULÁS

Kis csapatunk a Szekeres László Alapítvány által szervezett "XIX. Század költői – XXI.század költői" verseny film kategóriájának második helyezését érte el, aminek jutalma egy hétnapos kirándulás volt Romániába.

A Politechnikai Iskolából három tanuló, Angyal Rebeka, Hevesi Orsolya, Forgó Klaudia és felkészítő tanárnőnk Kosányi Debóra indult útnak.

Az egy hetes utazásunk alatt bejártuk Erdély igen sok érdekes és szép helyét. A kirándulás kezdetén csatlakozott hozzánk egy idegenvezető, aki egész utazásunk alatt elkísért bennünket.

Első nap megtekintettük Aradon a vértanúk emlékművét, a Kultúrpalotát, majd várost néztünk Temesváron, ahol később meg is szálltunk.

Második nap Máriaradnán jártunk, ahol egy gyönyörű barokk templomot tekintettünk meg. Ezt követően a "felhők között" jártunk, Déva várában, ahol a kilátás lélegzetelállító volt. A délután második felében megnéztük még a Hunyadi család otthonát, Vajdahunyad várát.

Harmadik nap Nagyszeben utcáit jártuk, amit később szabadidő keretein belül fel is fedezhettünk. A következő megállónk Gyulafehérvár volt, ahol meglátogattuk a Szent Mihály-székesegyházat. Aznap Torockón szálltunk meg és az odavezető úton áthaladtunk a kőközi szoroson is.

Negyedik nap reggelén a tordai sóbánya volt a következő úticélunk. A sóbánya belseje hasonlított egy föld alatti városhoz, ahol zajlott az élet. Lehetőségünk volt csónakázni a mélyben, a sós tavon, ami az egész kis várost körbeölelte. Ezután Torockó látványosságait csodáltuk meg. A délutáni órákban túráztunk a tordai hasadékban, a szűkös útvonalakon sétálva gyönyörködtünk a körülöttünk lévő tájban.

Ötödik nap Marosvásárhelyre utaztunk, ahol megnéztük a szecessziós stílusban épült Kultúrpalota tükörtermét. A következő megállónk a segesvári vár volt, ahol rácsodálkoztunk arra, hogy ott a mai napig élnek emberek. A hatodik nap első úticélja Kolozsvár volt, ahol várost néztünk, majd megcsodáltuk a bánffyhunyadi katolikus templomot. Utolsó estétünket egy gyönyörű kalotaszentkirályi panzióban töltöttük.

Kirándulásunk utolsó, hetedik napján meglátogattuk Nagyváradot is, az ottani várat és Nagyszalontán az Arany János múzeumot, ahol kreatív foglalkozásban is részt vehettünk. Ezután elindultunk haza. Úgy gondoljuk, hogy ez egy nagyon tartalmas és felejthetetlen kirándulás volt. Reméljük, hogy lesz még alkalmunk hasonló utazáshoz. Köszönjük a lehetőséget a szervezőknek!

Forgó Klaudia, Angyal Rebeka, GFO 4/8

UMJETNA INTELIGENCIJA - POMOĆ I(LI) OPASNOST

U našem svakidašnjem životu sve se češće susrećemo s time da ljudsku inteligenciju zamjenjuje umjetna inteligencija.

Umjetna inteligencija je sposobnost strojeva u rasuđivanju, učenju i rješavanju problema. Radi na način kojim obrađuje velike količine podataka, koriste se algoritmi za pronalaženje uzoraka i odnosa u podacima. Ti obrasci se dalje koriste za donošenje odluka koje se temelje na novim ulaznim podacima. Umjetna inteligencija ima široku primjenu npr. u prepoznavanju slike i govora u obradi prirodnog jezika, zdravstvu, financijama, učenju... Neka etička pitanja povezana s umjetnom inteligencijom uključuju premještanje s posla, privatnost, sigurnost, kao i moguću zlouporabu tehnologija umjetne inteligencije. Jedino od važnih pitanja je da li može umjetna inteligencija zamjeniti ljude u punoj radnoj snazi? Navodno, mala je vjerojatnoća za to, vjeruje se da će umjetna inteligencija povećati ljudske vještine. Za

„obične ljude“, ona predstavlja asistenciju i pomoć u određenim radnjama. Čuva naše podatke na internetu, daje nam čišći zrak i energiju. Također, u fazi razvoja je projekt koji će omogućiti automatiziranu vožnju. Putnici u automatiziranom automobilu moći će opustiti se i baviti drugim radnjama dok ih sustav sigurno ne odveze na određenu lokaciju. Smatra se da će se tako i količina prometnih nesreća drastično smanjiti. U filmovima umjetna inteligencija redovno znači i kraj čovječanstva, u ratovima između robota i ljudi. To su samo filmovi, na svu sreću, ali ipak se postavlja pitanje je li umjetna inteligencija sigurna? Vjerojatno jest, ako se primjenjuje odgovorno. Međutim, može prouzrokovati i štetu, širenjem dezinformacija, kao i nekontroliranom uporabom raznog oružja, s kojima se čovječanstvo ne može izboriti.

U nekim aspektima života umjetna inteligencija jest pomoć, a također može biti i opasnost, a to ovisi o nama, kako i za koje svrhe ju budemo koristili.

Olga Abraham, FT 3/10

МЕРСО – АПСУРДНИ ЧОВЕК У АПСУРДНОМ СВЕТУ

У роману „Странац“ Албера Камија, главни лик Мерсо представља апсурдног човека који се не уклапа у друштвене норме. Његова равнодушност према важним догађајима, као што су смрт мајке или веза с Маријом, наглашава његову дистанцу од традиционалних вредности.

Мерсо прихвата стварност без сувишних емоција, што изазива збуњеност и осуду друштва. Када му мајка премине, уместо уобичајених емоција попут туге или бола, он изражава неутралност и прихватање стварности без сувишних речи и поступака. Ова реакција изазива неодобравање друштва, које не може да схвати особу без емоција према вољенима. Сличан однос Мерсо има и према својој девојци Марији. Иако проводи време с њом и пристаје на њене предлоге, његово интересовање је површно. Он је странац чак и међу најближима, јер његова равнодушност заправо приказује његову немогућност да се истински повеже с другима. Такође, видимо апсурд у његовим поступцима када је Арапина лишио живота, јер му је сметало сунце. Након тога, Мерсо постаје мета правосудног система, који уместо да се фокусира на сам злочин, осуђује његов карактер и недостатак емоција. Суђење осликава апсурд друштва, које одбацује оне које не разуме. На крају, чак ни суочен са смрћу, Мерсо не осећа страх нити кајање. Он пркоси друштвеним очекивањима, остајући веран себи и својој филозофији живота.

Кроз лик Мерсоа, Ками приказује апсурд људског постојања и наше тежње за смислом у свету који можда не нуди никакав смисао. Мерсо нам показује шта значи бити другачији у друштву које није спремно да то прихвати.

Николина Савић, ГФД 4/9

ТРЕНУТАК

Држи све моје ствари у њему,
снови који имају чудне боје,
мисли које судбину кроје,
па чак и одлуке које предстоје.

Ту је и поглед њен мио,
жеља коју сам скрио,
загрљај у коме сам био,
љубав коју сам добио.

Зато у себи чувам сваки трен,
као бисер тек откривен,
као дар љубави,
врхунац мојих тежњи је управо освојен.

Александар Надаревић, ГФД 4/9

ТВОЈЕ ИМЕ

У тишини свитања шапућеш ми,
нечујно, као да припадаш ветру.
Твоје име одјекује у мени,
попут мелодије која нема крај.

Очи твоје, два света у једном,
море тајни којим бих заувек пловила.
Твој додир, топлина без граница,
у он сам ја, у он сам ја.

Љубав није реч, није обећање,
то је светлост која осветљава таму.
То су ноћи без сна, док бројиш звезде,
и дани који трају колико један осмех.

Ти си мој почетак и мој крај,
оно између, живот прожет тобом.
И кад речи нестану, и време стане,
љубав ће живети у тишини.

Нађа Копиловић, АТ 3/1

ЗАГРЉАЈ

Тако мало потребно је
Да будемо срећни,
Тако мало да пронађемо,
Мир је вечан.

Само један загрљај
На дан када даш,
За неке, то је једина,
То мораш да знаш.

Некоме осветли дан,
Као кријесница,
И неко тај загрљај
Никада неће заборавити.

~ Сари П.
Срђан Чик, ГФД 4/9

ЈЕСЕН

Jesen dolazi, tiha i zlatna,
listovi šušte, padaju kao snovi.
Vjetar nosi miris vlage i prolaznosti,
a sunce se povlači u crvenom zalasku.

Magla se spušta nad poljima,
Dok dani sve brže nestaju.
Jesen je spokojna, posljednji dah ljeta,
I vrijeme za tišinu, sjećanja i zlatne sjene.

Na granama se još drže posljednji plodovi,
U srcu zemlje tišina tiho zri.
Jesen šapuće o kraju i početku,
O ciklusu života koji nikad ne prestaje.

Nevena Gojković, FT 3/10

БОЈЕ

Те очи, очи боје неба,
које увек ту су,
као да знају када треба.

Тај осмех,
осмех боје радости,
памтићу до века,
до дубоке старости.

Беле ручке,
руке боје бисера,
душа чиста као суза,
коју реалност је изјела.

~ Елеонори
Срђан Чик, ГФД 4/9

ПУТ МИРА

Пут мира некад захтева много,
Али све се може постићи хармонијом.
Све се може постићи лепим словом,
И тако започети ново пријатељство.

Биће успона и падова,
То део је живота,
Али поверење биће кључ,
Да лакше буде одмах.

Уз праве речи,
Цвеће цветаће у односу,
Боље извинити се руком руци,
Него да пошаље голуба поштару.

~ Хани Б.
Срђан Чик, ГФД 4/9

Трећи школски писмени задатак

Писмо мом некадашњем учитељу

Добар дан, поштовани наставниче Георг!

Шаљем Вам ово писмо, јер имам потребу да Вам се захвалим за предивне часове историје и за то што сте ми помогли да живот посматрам другим очима.

Ви сте ми показали да на овом свету не живи само обична гомила људи, већ да сваки човек има посебан значај за друштво, само је потребно да се пронађе у ономе у чему је добар и да се потруди да у том занимању буде најбољи, јер само тако човек може да оствари све своје снове. Због Ваших часова данас много више ценим историју човечанства и све те људе из прошлости због којих ја сада живим у оваквом свету и времену. Свестан сам да живот није могућ без ратова и власти и да би без њих владао тотални хаос, јер би сви радили шта пожелеле, а то не би водило никуд. Захвалан сам Вам на предивним и занимљивим часовима историје.

Посебно лепо сте дочарали средњи век, по мени, најзанимљивији део историје. Најинтересантније је било када сте нам причали о грчкој митологији и Римском царству. На једном часу сте нам показали слику на којој је био римски војник, а поред њега је била нека животиња. Питао сам Вас каква је то животиња. Ви сте нам рекли да је то њихов ратни пас и да је његов задатак да чува цара у двору и да не знате која је раса у питању.

Након тога сам Вас питао да ли још увек постоји та раса и где може да се набави. Рекли сте да не знате, али да ћете се потрудити да сазнате, као и да се ја потрудим, а ако сазнам пре Вас, да Вам јавим.

Због тога сам и пожелео да пишем ово писмо. Сазнао сам која је раса у питању и успео сам да је набавим. Реч је о раси кане корсо која је, током година, претрпела неке измене, али је карактер ових паса остао исти. Сада ми је јасно зашто су чували цара. Они се не плаше за живот, а њих се сви плаше.

Желео бих да дођете и то видите уживо.

Надам се Вашем одговору и посети, а до тада Вам желим све најбоље!

Довиђења, наставниче Георг!

Дарио Тиквицки, 2/TMS Техничка школа „Иван Сарић“

Суботица, 12. март 2024. године

